

Lokale steun nodig voor spraakmakend Vlaams beleid

In oktober leggen de stads- en gemeentebesturen hun realisaties ter beoordeling voor. Blijft de stad nog teveel toegangspoorten bieden naar centrale autoparkings, met als gevolg dat zelfs een behoorlijk openbaarvervoeraanbod ondermaats wordt gebruikt? Of werkt het bestuur mee aan toegankelijk en vlot openbaar vervoer, b.v. door de aanleg van "Kasselse" boordstenen? Dit is een perronband die toelaat dat de busbestuurder, zonder schade aan de bus, tot tegen de boordsteen rijdt. Zo kunnen ook personen met een handicap zelfstandig in en uit de bus.

Door het volgehouden Vlaams beleid zal eind 2006 de basismobiliteit in Vlaanderen voor 90% ingevuld zijn. De "witte vlekken" op het platteland – woonkernen zonder openbaar vervoer – zijn haast alle verdwenen. Een Vlaams beleid dat in het buitenland "spraakmakend" heet en in de vakpers op grote interesse kan rekenen⁽¹⁾. Aan de nieuwe gemeentebesturen om mede voor het flankerende beleid te zorgen. Eén daarvan is het derdebetalerssysteem van De Lijn. Dit biedt gemeentebesturen de mogelijkheid om financieel tussen te komen zodat het gebruik van tram of bus voor bepaalde doelgroepen goedkoper of gratis wordt. De ervaring wijst uit dat dit het gebruik van het openbaar vervoer een daadwerkelijk steuntje in de rug geeft. Vanaf 2007 geven de nieuwe regels de kans om tot nog betere afspraken te komen. Ook qua toegankelijkheid

© Komimo vzw

en fietsenstallingen leveren al maar meer gemeenten en andere wegbeheerders extra inspanningen. Is het tijdperk van Koning Auto definitief voorbij?

Van 16 tot 22 september vindt de Week van Vervoering plaats. De partners van de Koepel Milieu en Mobiliteit nodigen u van harte uit om deel te nemen aan de door hen opgezette activiteiten. Zo biedt Mobil21 het "korterittencontract" aan. De deelnemers engageren zich in groepsverband om gedurende de actieperiode een maand lang hun korte autoritten te vervangen door stappen, fietsen en/of openbaar vervoer. Zowel gemeenten als organisaties kunnen deelnemen. De Fietzersbond vergelijkt wensen en perceptie van de fietsers (traag) met het beleid en de beloften van het gemeenbestuur. De Voetgangersbeweging voert de SOS (Senioren op Straat)-actie, met als

doel te wijzen op het belang van participatie en de rol van de mobiliteit hierin. De BTTB nodigt uit op een studienamiddag over lokale mobiliteit. Ook zet de BTTB meteen een stiptheidsmeting op die uitgaat van de reizigersbelangen: gedurende een maand noteren de deelnemers de stiptheid van al hun verplaatsingen met de trein. De BBL organiseert de vertrouwde Open Straat dag. Taxistop promoot carpool en werkt mee aan de Car Free Day. Federaal minister Landuyt staat in voor een vernieuwend Trein-Tram-Busdagconcept, op 16 en 17 september. De TTB-biljetten "plus" laten toe om naar het (TTB)-evenement van zijn keuze te reizen, b.v. naar de spoorwegkathedraal Antwerpen-Centraal, alwaar het nachtelijke TTB-evenement, bestemd voor een jongerenpubliek, zal plaatsvinden. Veel reisgenot.

Luc Desmedt, voorzitter KOMIMO vzw

inhoud

De Week van Vervoering 2006	2
TOFFE verkeersdagen op 17 en 22 sept.	3
studienamiddag voor- en natransport	3
Stap, fiets of neem eens wat vaker de bus voor korte afstanden	4
Ecodriving	4
Stiptheidsmeting NMBS-reizigers in Vlaanderen	5
Slim Natransport	5
Feest van de Voetganger	6
Winkel	6
De Week van de Zachte Weggebruiker	7
Opinie	8

komimo vzw

Kon. Maria Hendrikaplein 65B, 9000 Gent
T: 09 242 32 35 - F: 09 242 32 29
contact@komimo.be - www.komimo.be

De Koepel Milieu en Mobiliteit is een overlegforum tussen Vlaamse milieu- en mobiliteitsverenigingen en de drijvende kracht achter twee grote sensibilisatiecampagnes voor zacht en openbaar vervoer. Volgende organisaties maken deel uit van Komimo:

autopia vzw

Kon. Maria Hendrikaplein 65B, 9000 Gent
T: 09 242 32 75 - F: 09 242 32 29
autopia@autodelen.net - www.autodelen.net

bblv vzw (bond beter leefmilieu vlaanderen)

Tweeherkenstraat 47, 1000 Brussel
T: 02 282 17 20 - F: 02 230 53 89
info@bblv.be - www.bondbeterleefmilieu.be

bttb vzw (bond van trein-, tram- en busgebruikers)

H. Frère-Orbanlaan 570, 9000 Gent
T: 09 223 86 12 - F: 09 233 97 29
info@bttb.be - www.bttb.be

fietzersbond vzw

Boomgaardstraat 22 bus 57, 2600 Berchem
T: 03 231 92 95 - F: 03 231 45 79
info@fietzersbond.be - www.fietzersbond.be

mobiel 21 vzw

Vital Decosterstraat 67, 3000 Leuven
T: 016 23 94 65 - F: 016 29 02 10
info@mobiel21.be - www.mobiel21.be

taxistop vzw

Kon. Maria-Hendrikaplein 65B, 9000 Gent
T: 070 22 22 92 - F: 09 242 32 19
info@taxistop.be - www.taxistop.be

trage wegen vzw

Vooruitgangstraat 323/10, 1030 Schaarbeek,
T: 02 204 09 70 - F: 02 204 09 79
info@tragewegen.be - www.tragewegen.be

voetgangersbeweging vzw

Kasteelstraat 26c, 2570 Duffel
T: 015 30 80 40 - F: 015 30 80 49
info@voetgangersbeweging.be
www.voetgangersbeweging.be

(1) Zie Verkeerskunde, nr. 4, mei 2006

De Week van Vervoering 2006

De Week van Vervoering 2006 valt 2 weken voor de gemeenteraadsverkiezingen van zondag 8 oktober. Ook op het lokale niveau hebben politici begrepen dat mobiliteit een beleidsthema is waarmee je een verschil kunt maken. De autovrije zone in Gent en het jarenlange volgehouden mobiliteitsbeleid van Brugge zijn daar de meeste bekende voorbeelden van. Maar ook in kleinere gemeenten hebben beleidsverantwoordelijken gekozen voor een verkeersleefbare en verkeersveilige herinrichting van straten en pleinen, de opwaardering van trage wegen, meer ruimte voor fietsers, enz.

© Komimo vzw

Een evolutie die we graag zien doortrekken in de volgende legislatuur. Daarom zal tijdens de Week van Vervoering met acties zoals de Open Straatdag en de Dag zonder auto mobiel nog maar eens de aandacht gevestigd worden op het belang van verkeersleefbare straten, pleinen, wijken, gemeenten en steden. Dat dat soms moedige politieke beslissingen vraagt, staat buiten kijf. Maar we durven hopen dat de politici die na 1 januari 2007 het roer zullen overnemen het ingeslagen pad van de duurzame mobiliteit verder zullen blijven bewandelen.

Om hen daarbij te helpen hebben we een aantal aandachtspunten verzameld in een memorandum n.a.v. de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober. Het volledige memorandum is terug te vinden op www.komimo.be, maar hiernaast geven we alvast een korte samenvatting van de belangrijkste punten uit het memorandum.

1. STOP-principe: de juiste start voor een lokaal mobiliteitsbeleid

Net als de Vlaamse overheid moeten lokale besturen het STOP-principe (eerst Stappers, dan Trappers, dan Openbaar en tot slot Privévervoer) gebruiken als uitgangspunt van hun mobiliteitsbeleid. Net het lokale beleidsniveau heeft de meest directe hefboomen in handen om duurzame mobiliteit te stimuleren: het herwaarderen van trage wegen, het aanleggen van voetgangers- en fietsvoorzieningen, vrije busbanen, ...

2. Minder parkeren: meer ruimte

Het sluitstuk van elk lokaal mobiliteitsbeleid is een doordacht parkeerbeleid. Minder parkeren schept meer ruimte en maakt een stad meer leefbaar. De ruimte die bespaard wordt op parkeerterreinen kan nuttig gebruikt worden voor voetpaden, fietsenstallingen, busbanen of speelpleinen en groenzones. En dat maakt het voor bewoners of bezoekers dubbel zo aangenaam om naar de stad te komen om er te wonen of te winkelen.

3. Stedelijke centra: autoluwe centra

Autoluwe centra zijn aantrekkelijke centra om te wonen, te winkelen en uit te gaan. Dat autoluwe centra ook economisch interessant zijn, bewijzen Brugge en Gent nu al. Maar vrijwel elke Vlaamse stad beschikt over een waardevol centrum waarvan de toeristische en economische mogelijkheden nu vaak onderbenut worden door de negatieve impact van het autoverkeer. Gemeenten en steden die durven kiezen voor autoluwe centra zullen daar de vruchten van plukken.

4. Bezint eer ge begint: MOBER

Bedrijven(terreinen), kantoren, winkelcentra, scholen, ziekenhuizen, bioscoopcomplexen, ... zorgen dagelijks voor de aan- en afvoer van heel wat mensen en goederen. Door het uitvoeren van een Mober (Mobiliteits-effectenrapport) kan onderzocht worden welke verkeersstromen bepaalde inplantingen zullen meebrengen en hoe die eventueel kunnen worden opgevangen.

5. Mobiliteit is geen hobby

Mobiliteit is uitgegroeid tot een specifiek beleidsdomein. Het aanstellen van een schepen van mobiliteit én een mobiliteitsambtenaar is daarom een voorwaarde voor het voeren van een degelijk mobiliteitsbeleid. Maar een volwaardig mobiliteitsbeleid is ook slechts mogelijk met een apart budget waarmee de maatregelen in het lokale mobiliteitsplan kunnen worden uitgevoerd.

6. Het middenveld: partner in het lokale mobiliteitsbeleid

In een gemeente of een stad zijn heel wat actoren actief rond mobiliteit: buurtcomités, een afdeling van de Fietsersbond of de Voetgangersbeweging, handelaars, scholen, bedrijven, milieuverenigingen, ... Deze lokale actoren zijn niet alleen een goede bron van informatie over bestaande knelpunten, zij kunnen ook meewerken aan het creëren van een draagvlak rond duurzame mobiliteit. En door al deze lokale partners te betrekken, kan iedereen op zijn of haar eigen verantwoordelijkheid gewezen worden.

7. Gerichtte sensibilisatie

Investeringen in infrastructuur kunnen alleen renderen indien er ook geïnvesteerd wordt in communicatie. Naast algemene mobiliteits sensibilisatie dient er ook werk gemaakt te worden van doelgroepgerichte communicatie. Bedrijven, handelaars en scholen kampen elk met hun eigen problematiek en verdienen een op maat gemaakte sensibilisatie.

8. Het bestuur: het goede voorbeeld?

Een lokale overheid kan maar een geloofwaardig mobiliteitsbeleid voeren indien zij zelf het goede voorbeeld geeft. Bijvoorbeeld door bij de keuze voor de inplanting van gemeentediensten rekening te houden met de duurzame bereikbaarheid ervan. Een gemeente of een stad is ook een belangrijke werkgever en moet dan ook maatregelen nemen om het woon-werkverkeer duurzamer te maken.

TOFFE verkeersdagen op 17 en 22 september

Open Straatdag op zondag 17 september en de Europese Dag zonder auto mobiel in de stad op vrijdag 22 september hebben dit jaar onder het motto TOFFE verkeersdagen een charter uitgewerkt. TOF staat daarbij uiteraard voor leuk en gezellig, maar ook voor “Te voet, met het Openbaar vervoer of de Fiets”. Via ondertekening van het TOF-charter geven gemeenten of steden aan te kiezen voor een toffe, veilige en verkeersleefbare straten en buurten. Het doel is dan ook dat de diverse positieve initiatieven doorwerken in een duurzaam gemeentelijk mobiliteitsbeleid.

Een Opendeur voor straat en buurt(t)

Op zondag 17 september 2006 vindt de 11de editie van Open Straatdag plaats. Open Straatdag is de jaarlijkse opendeurdag van de straat waarbij bewoners hun straat (zonder auto's) opnieuw ten volle kunnen ontdekken. Naast een hapje en een drankje, barbecue, springkastelen en andere leuke activiteiten staan vooral de straat en buurt in al hun facetten in de kijker. Open Straatdag is dan ook een pleidooi voor een mobiliteit en openbare ruimte op mensenschaal: via een mobiliteitsfeest tonen bewoners en gemeenten dat straten meer zijn dan een autosluis van de ene plaats naar de andere. Het is een ontmoetingsruimte maar ook een leefruimte. Open Straatdag past dan ook in het initiatief “Kom uit uw kot” van de Verenigde Verenigingen. Deze campagne wil de sociale samenhang bevorderen en participatie op lokaal vlak stimuleren. Met de verkiezingen voor de deur is Open Straatdag dé ideale gelegenheid om uit uw kot te komen en duurzame mobiliteit voor de buurt in de kijker te zetten. Want duurzame lokale mobiliteit vraagt lokale partners in elke buurt!

Reeds ingeschreven steden en gemeenten voor de Open Straatdag 2006 zijn Aarschot, Affligem, Asse, Bekkevoort, Bertem, Blankenberge, Bornem, Diest, Eeklo, Essen, Geetbets, Gent, Halle, Ham, Hechtel-Eksel, Heist o/d Berg, Herent, Hoeilaart, Holsbeek, Ieper, Kapelle o/d Bos, Kortenaken, Lanaken, Liedekerke, Lint, Machelen, Ninove, Pepingen, Ternat, Tremelo, Turnhout, Vilvoorde, Zaventem en Zemst.

Meer info: Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen vzw
Hans Tindemans, tel 02 282 17 49, hans.tindemans@bbvlv.be

Zonder auto mobiel

Taxistop roept steden en gemeenten op om vrijdag 22 september autoluw te maken en duurzame mobiliteit in de kijker te zetten. Het initiatief Dag zonder automobiel in de stad kadert in het Europese initiatief “Car Free Day”. Via deze actie laten steden en gemeenten hun bewoners en bezoekers kennismaken met auto-luwe aspecten van verkeer. Het vrijmaken van een aantal straten geeft ruimte om er een TOFFE verkeersdag van te maken: vrij bewegen Te voet, met het Openbaar vervoer of de Fiets is gewoon tof. Het is bovendien een uitstekend moment om lokale projecten te lanceren die de overgang stimuleren van particulier wagengebruik naar alternatieve vervoermiddelen.

Reeds ingeschreven steden en gemeenten voor de Dag zonder auto mobiel 2006 zijn Antwerpen, Geel, Herzele, Herent, Kortrijk, Lanaken, Mechelen, Menen, Peer, Wetteren, Zedelgem, Zemst en Zwijndrecht.

Meer info: Taxistop,
David Van Kesteren, tel. 09 242 32 11, dvk@taxistop.be
of www.komimo.be/cfd.htm

TOF naar trein of bus – studienamiddag over voor- en natransport

Het openbaar vervoer brengt je in veel gevallen van een plaats waar je nog niet bent naar een plaats vanwaar je nog verder moet. Hoe begeven reizigers zich naar de halte of het station? Om dit thema nader te bekijken organiseert de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers op 20 september een studienamiddag over voor- en natransport. Welke invloed heeft bijvoorbeeld het parkeren van auto's en het stallen van fietsen op de vervoerskeuze? Wat verstaan we onder kwaliteitsvolle routes naar de halte en het station?

Het studiemoment richt zich in de eerste plaats op de actoren en andere geïnteresseerden op Vlaams, provinciaal en gemeentelijk niveau (mandatarissen, kabinetten, administratie, De Lijn, mobiliteitsmedewerkers); verder het in de mobiliteitsdiscussie en -beleid geïnteresseerde middenveld.

Wat? Studienamiddag voor- en natransport
Waar? Leuven, Provinciehuis Vlaams Brabant
Wanneer? Woensdag 20 september, 14.00.

Meer informatie binnenkort op www.bttb.be
en www.weekvanvervoering.be

Stap, fiets of neem eens wat vaker de bus voor korte afstanden

De auto nemen is vaak een automatisme, maar niet altijd even gezond voor onze gemoedsrust en omgeving: aanschuiven in files, zoeken naar een geschikte parkeerplaats, ronkende en stinkende motoren in je buurt... we kunnen nog enkele lijntjes doorgaan. Korte afstanden lenen zich perfect om meer te gaan stappen, fietsen of het openbaar vervoer te nemen. Je gezondheid, het milieu, de verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid varen er wel bij. Waarom zou je het niet overwegen of beter nog, het gewoon doen?

Mobiel 21 breidt naar aanleiding van de Week van Vervoering zijn Korteritten campagne uit met openbaar vervoer. De opzet van de campagne blijft dezelfde: gedurende één maand (van 16 september tot 15 oktober 2006) 20% van je korte autoverplaatsingen vervangen door stappen, fietsen en/of openbaar vervoer.

Contract

Deelnemers engageren zich in groepsverband en ondertekenen binnen die groep individueel een 'Korterittencontract'. Hiermee engageren ze zich om gedurende de actiemaand 20% van hun korte autoritten te vervangen door stappen, fietsen of openbaar vervoergebruik.

Het contract is een logboekje waarin ze dagelijks hun uitgespaarde kilometers kunnen noteren. Via de

Mobiel 21-website kan de groepscoördinator de gegevens van zijn groep ingeven en zo voor zijn organisatie een evaluatie van het totaal aantal uitgespaarde kilometers maken.

Het groepsengagement motiveert de deelnemers onderling om het vol te houden gedurende de hele periode (en hopelijk ook daarna).

Duurzaam mobiliteitsbeleid

Aan het einde van de periode vullen de deelnemers een tevredenheidsbevraging in over de voetgangers-, fietsers- en openbaarvervoervoorzieningen, de verkeersleefbaarheid en de bereikbaarheid van bestemmingen in hun gemeente. Ze doen dit vanuit hun dagelijkse ervaring als voetganger, fietser en openbaarvervoergebruiker. Daarmee geven ze concrete input aan hun lokale beleidsmakers.

Zowel gemeenten als organisaties kunnen deelnemen. Voorbeelden van organisaties die eerder al deelnamen: een tennisclub, gemeentepersoneel, Natuurpunt, een gemeenteraad, een afdeling van de Gezinsbond, sportclubs, de KAV, de KVLV, een carnavavereniging, een voetbalbestuur, wijkraden, de KBG, de Landelijke Gilde, het ACV, buurtcomités, een lokale harmonie, gezinnen, een paardenklas, scholen, de Gepensioneerdenbond, een bedrijf, de Chiro, een landbouwrapraad.

© Mobiel21 vzw

Mobiel 21 begeleidt gemeenten of organisaties die deze uitdaging ook durven aangaan gratis met campagnemateriaal, een draaiboek en een infomoment ter plaatse.

Info: Mobiel 21, info@mobiel21.be,
tel. 016 31 77 00, www.mobiel21.be

E C O D R I V I N G

Hoewel de autotechniek sinds de jaren '70 een enorme evolutie heeft doorgemaakt, is de autorijstijl van vele mensen tot op vandaag nauwelijks aangepast. Vele (jonge) autobestuurders rijden nog net zoals hun ouders of grootouders. Dit betekent dat de auto niet op de meest optimale wijze wordt behandeld. De afgelopen jaren is dan ook onderzocht hoe de rijstijl het best aangepast wordt aan de nieuwe techniek van wagens. Het antwoord hierop is ecodriving. Het is de nieuwste rijstijl, die niet enkel efficiënt en milieuvriendelijker is, maar bovendien de veiligheid en doorstroming van het verkeer bevordert.

Tijdens de Week van Vervoering 2006 zal Bond Beter Leefmilieu het startschot geven van een jarenlange campagne om ecodriving in Vlaanderen bij het grote publiek bekend te maken. We beginnen met een sensibilisatieactie voor bedrijven en lokale overheden. Ecodriving gekoppeld aan een doordachte registratietechniek leidt immers tot een efficiënter vlootbeheer: minder kosten, ongevallen en schade voor auto en milieu.

Deze campagne past binnen het Europees project ECODRIVEN waaraan BBL meewerkt (2006-2008). Dit grootschalige project wordt opgezet in 9 Europese landen en wordt ondersteund door de Europese Commissie, Intelligent Energy Executive Agency (IEEA) en de coördinatie is in handen van het Nederlandse SenterNovem. Bedoeling is om direct en herhaaldelijk te prikkelen op typische autoplaatsen, gaande van sensibilisatieacties rond zuinig vlootbeheer in grote bedrijven tot aanbieden rijstijltips aan burgers bij tankstations en winkels.

Info: Bond beter Leefmilieu Vlaanderen vzw
Hans Tindemans, tel. 02 282 17 49
hans.tindemans@bblv.be

Stiptheidsmeting NMBS-reizigers in Vlaanderen

Voor gebruikers van het openbaar vervoer is stiptheid van hun vervoermiddel zeer belangrijk. De NMBS kan ieder kwartaal uitpakken met cijfers die aantonen dat het met de stiptheid van de treinen goed is gesteld. Reizigers ervaren dat vaak anders. Hoe is dit verschil te verklaren? De NMBS meet de stiptheid van de treinen, de reiziger kijkt naar zijn hele verplaatsing van het beginstation tot eindstation. Wie door een kleine vertraging een aansluiting mist, kan een uur later op zijn bestemming zijn. Volgens de NMBS statistieken had de eerste trein een kleine vertraging - b.v. 6 minuten - en was de tweede trein stipt op tijd.

Om te weten hoe het met de stiptheid van de reizigers is gesteld zet de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers een stiptheidsonderzoek op. We roepen de pendelaars en vrijetijdreizigers op om hun verplaatsingen te registreren. Gedurende één maand (tussen de Week van Vervoering en eind oktober) meten de deelnemers de stiptheid van al hun verplaatsingen met de trein. Deze periode kent geen toeristische piek, geen winterperikelen, geen lange vakantieperiode. Ook de NMBS houdt haar reizigers-tellingen in oktober. We vragen de treingebruikers om zelf een bestand bij te houden. Dit invulformulier zal vanaf het begin van de Week van Vervoering downloadbaar zijn op de BTTB-webstek.

© BTTB vzw

De BTTB benadrukt dat niet alleen treinen met vertraging, maar ook stipte treinen geregistreerd moeten worden. In onze oproep richten we ons ook niet alleen naar pendelaars (met gemiddeld meer vertraging dan de doorsnee treinen), maar naar alle treingebruikers – ook occasionele gebruikers en weekendgebruikers.

In november gaat de BTTB de gegevens verwerken en analyseren. Naast algemene resultaten halen we er ook gericht enkele uit, b.v. alle verplaatsingen in de spits, alle pendelverplaatsingen naar Antwerpen, of alle weekendverplaatsingen.

Meer info vanaf begin september op www.bttb.be

SLIM NATRANSPORT

Veilig en duurzaam op weg naar DYMKA

De Vlaamse overheid beschrijft in haar pendelplan dat ze aandacht wil besteden aan de vervoersproblematiek van personen met een handicap. Daarnaast blijkt uit statistieken van 2001 dat 15% van de geregistreerde arbeidsongevallen verkeersongevallen waren en dat van de 150 dodelijke arbeidsongevallen meer dan de helft in het verkeer gebeurde.

Mobiel 21 wil hierop inspelen door een project op te zetten rond het woon-werkverkeer van personen met een handicap. In het project 'Slim Natransport' focussen we ons op het traject dat deze werknemers afleggen van de bushalte of het treinstation tot aan het werk.

Mobiel 21 zet een demonstratieproject op bij Dymka, een beschutte werkplaats in Zaventem. In kleine groepen krijgen de werknemers een praktische vorming waarbij ze zelf de straat op gaan om de routes van en naar de bushaltes en het treinstation te verkennen. De aandacht gaat vooral naar veilig en duurzaam verkeersgedrag op de bus en op het natraject. Tijdens de nabespreking krijgen de werknemers de kans om eigen ervaringen van hun woon-werktraject te vertellen. Hieruit worden conclusies getrokken die zowel voor de directie als voor de gemeente en de overheid interessant zijn. Tenslotte krijgen de deelnemers een brochure met de uitgewerkte route en tips om de route op een veilige en duurzame manier autonoom af te leggen en informatie over het openbaar vervoer in de buurt van het bedrijf.

Indien het project goed geëvalueerd wordt door zowel de werknemers, de ondersteunende begeleiders van de beschutte werkplaats als Mobiel 21, kan dit project in het raam van het pendelplan verder uitgedragen worden naar andere beschutte werkplaatsen.

info: Mobiel 21
Lies Lambert, tel. 016 31 77 09
Lies.lambert@mobiel21.be

De Voetgangersbeweging viert voor de 10^e keer het Feest van de Voetganger

Als afsluiter van de Week van de Zachte Weggebruiker vierde de Voetgangersbeweging het Feest van de Voetganger en reikte naar jaarlijkse gewoonte de Erewimpel uit. Deze onderscheiding voor de meest voetgangersvriendelijke gemeente ging dit jaar uit naar Schelle.

De afgelopen jaren heeft Schelle op verschillende fronten een forse inspanning geleverd om de kwaliteit van haar openbare ruimte op te krikken. Naast de in het oog springende herinrichting van de Provinciale Steenweg, werden de rijweg en voetpaden in meer dan vijftien straten heraangelegd en voorzien van betere verlichting en groenvoorziening. Ook werd het voetpadencircuit op de begraafplaats vernieuwd en uitgebreid. Tenslotte gaf de gemeente met de verharding van een aantal wandelpaden een grote impuls aan het recreatief wandel- en fietsverkeer in de Scheldestreek.

'Deze integrale aanpak van de gemeente getuigt van een langetermijnvisie waarbij aandacht voor de zachte weggebruiker concreet vertaald wordt op het terrein. Schelle toont aan dat een kwaliteitsvolle herinrichting van de openbare ruimte ook voor kleine en middelgrote gemeenten een haalbare kaart is en vervult wat dat betreft een voorbeeldfunctie', aldus Tom Dhollander, gedelegeerd bestuurder van de Voetgangersbeweging.

De herinrichting van de Provinciale Steenweg is één van de meest in het oog springende projecten van de laatste jaren. Op de hoek van de Provinciale

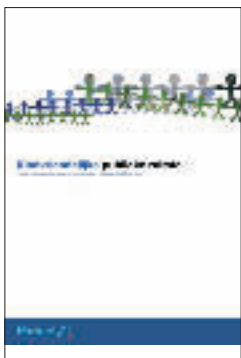
© Voetgangersbeweging vzw

Steenweg met de Stuyvenbergstraat werd een klein pleintje aangelegd, het Louis Wachtersplein, waar een uniek monument werd opgericht ter ere van alle gemeentelijke verenigingen en vrijwilligers. Het pleintje met het monument is letterlijk en figuurlijk een rustpunt en onderstreept het wandelkarakter van de straat. Voor blinden en slechtzienden werden speciale geleidelijnen en beveiligde oversteekplaatsen aangelegd. De openbare verlichting werd volledig vernieuwd. Om de vrije doorgang voor voetgangers te maximaliseren werden de armaturen zoveel mogelijk tegen de gevels aangebracht. Het autoverkeer op de Provinciale Steenweg is met ruim 750 eenheden per dag gedaald.

Dat de heraanleg van de openbare ruimte in Schelle geen eenmalig initiatief is, bewijst het beleid van de afgelopen tien jaar. Heel wat straten in de gemeente ondergingen een immens vernieuwingsproces. De strijd tegen wateroverlast en de verkeersveiligheid waren de grote hefbomen. Samen met uitgebreide rioleringswerkzaamheden werd de gehele openbare ruimte met rijweg en voet- en fietspaden vernieuwd, verkeersgroen en beplanting aangebracht, verlichting aangepast en luchtlijnen van elektriciteit ondergronds gelegd.

W I N K E L

Kindvriendelijke publieke ruimte

In de wereld van planners, ontwerpers, beheerders en bestuurders zitten kinderen niet mee aan tafel. Daardoor wordt de publieke ruimte te weinig bekeken vanuit hun perspectief. Deze brochure is bestemd voor verkeersdeskundigen, stedenbouwkundig ontwerpers, beleids mensen, ambtenaren, schoolbesturen, buurtgroepen... Kortom voor iedereen die interesse heeft in de relatie tussen kinderen, mobiliteit en openbare ruimte.

Deze publicatie kan tegen verzendingskosten besteld worden bij www.mobiel21.be of tel: 016 31 77 00.

Groene Halte-wandelbrochure Beneden-Dijlevallei

Milieuvriendelijk wandelen? De BTTB speelt hierop in door een tweede Groene Halte-wandelbrochure uit te brengen in de provincie Antwerpen, meer bepaald in het natuurgebied 'Beneden-Dijlevallei' in het Mechelse. Het concept 'Groene Halte' combineert wandelen met openbaar vervoer. De brochure bevat onder meer informatie over het openbaar vervoer, kaartmateriaal, routebeschrijving en interessante uitleg over het natuurgebied.

Kostprijs is 1,5 euro/stuk (incl. verzendingskosten), te bestellen via www.bttb.be/groenehalte of te koop bij In&Uit Mechelen, Hallestraat 2-4-6, Mechelen.

DE WEEK VAN DE ZACHTE WEGGEBRUIKER

Ondanks de voorspellingen kon de Week van de Zachte Weggebruiker profiteren van de eerste (late) lentezon. En dat betekende voor velen een extra stimulans om de auto eens te laten staan en naar de winkel, de school of het werk te fietsen of te wandelen.

Vlaanderen winkelt met belgerinkel

De Week van de Zachte Weggebruiker startte met de openingsactie van Met Belgerinkel naar de Winkel, één van de meest succesvolle campagnes in de geschiedenis van de Week van de Zachte Weggebruiker. In totaal namen 155 gemeenten deel aan de campagne of de helft van alle Vlaamse gemeenten. De kans is dus groot dat ook u of mensen in uw omgeving hebben deelgenomen aan de campagne. De campagne sloot naadloos aan op het debat dat enkel dagen ervoor werd gevoerd in de media. Uit onderzoek blijkt immers dat fietsende klanten betere klanten zijn en dat autoluwe centra voor de lokale handelaars lettelijker een aanwinst zijn.

Lokaal fietsbeleid onder de loep

De gemeenteraadsverkiezingen in aantocht waren voor de Fietsersbond een gedroomde gelegenheid om het lokale fietsbeleid eens onder de loep te nemen. Zowel bewoners als gemeentebesturen werden bevraagd over het lokale fietsbeleid. De respons was enorm en over de resultaten van de enquêtes hoort u later zeker meer. In een aantal steden en gemeenten stipelde de Fietsersbond honing- en Aziëfietsstochten uit waarbij bekeken werd welke fietsknelpunten al werden aangepakt en waar er nog moet gewerkt worden aan betere fietsvoorzieningen.

Veilig naar school

Ook leerlingen uit het middelbaar onderwijs stipelden Honing- en Aziëfietsstochten uit in de omgeving van hun school. Aan de hand van een actiehandleiding van de Fietsersbond doorliepen de leerlingen uit de tweede graad van het secundair onderwijs een heel traject waarbij ook de beleidsverantwoordelijken werden aangesproken.

Nog een succesnummer in de Week is de campagne Veilig en Milieuvriendelijk naar School van Mobiel 21. Jaarlijks doen 400 basisscholen mee aan het ludieke spel dat 80.000 kinderen meer doet stappen en fietsen naar school. Deelnemende scholen worden begeleid om veilig en duurzaam woon-schoolverkeer ook

© Komimo vzw

op lange termijn te bevorderen. Scholen worden ook aangemoedigd om met gemeenten structureel samen te werken. Een instrument dat zijn nut al bewees een Scholenconvenant met concrete maatregelen die een gemeente in partnerschap met schooldirecties, ouders en andere betrokken partijen kunnen realiseren. Rotselaar en haar scholen sloten in 2001 al een convenant af en op 8 mei hernieuwden ze als eerste Vlaamse gemeente hun overeenkomst.

Jongeren en mobiliteit

Kinderen en jongeren willen zich zo zelfstandig mogelijk verplaatsen naar de jeugdbeweging, de speeltuin, de fuifzaal, ... Daarom werkte Mobiel 21 De Groene Loper uit, een campagne waarin jongeren zelf een eigen campagne konden uittekenen rond mobiliteit. Uit al die creativiteit ontsproten verschillende initiatieven gaande van zelf geassembleerde dienstfietsen voor een opvanghuis voor jongeren, een holderdebolderroute langs speelpleinen, een enquête onder jongeren over hun visie op lokale mobiliteit tot een eisenpakket voor de gemeenteraad.

Fietsen naar Kyoto

Ook Fiets naar Kyoto is een succesnummer. Dit jaar engageerden 294 bedrijven zich om de fiets te promoten in het woon-werkverkeer. De actie ging onder grote mediabelangstelling en een vrolijk lentezonnetje van start met een fietspeloton van Mechelen naar Brussel op donderdag 11 mei. Onder de deelnemers waren Roos Van Acker en Siska Schoeters van Studio Brussel en weerman Frank Deboosere. Op StuBru bracht Peter Van de Veire in zijn Grote Ochtendshow live verslag uit. Ook Radio 1 volgde het peloton op de voet. Onderweg hielden de pendelaars een pitstop in Vilvoorde, waar Jean-Luc Dehaene hun een BBL-ontbijt serveerde. Radio 2 fietste zelf naar Kyoto, terwijl Donna in een masseur, volgwagen en bevoorrading voorzag.

© Komimo vzw

Een prijs voor Schelle

De tiende Erewimpel werd op zaterdag 13 mei uitgereikt door de Voetgangersbeweging, samen met Vlaams Minister van Openbare Werken Kris Peeters. Tijdens de academische viering werd teruggeblikt op de voorgaande steden en gemeenten die deze onderscheiding ontvingen. Na een receptie op het gemeentehuis was er voor wie nadien nog van het mooie weer wou genieten, een wandeling voorzien langs de oevers van de Rupel. We kijken alvast uit naar het volgende Feest van de Voetganger in 2007.

O P I N I E

BTTB: gemeente mee verantwoordelijk voor goed openbaar vervoer

Bus en tram in het stadshart, een goede doorstroming, toegankelijkheid: de gemeenten spelen een cruciale rol bij de totstandkoming van goed openbaar vervoer. Naar aanleiding van de nakende gemeenteraadsverkiezingen bundelt de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers (BTTB) daarom zijn eisen in een memorandum aan de democratische partijen. De reizigersbond verwacht van de nieuwe besturen een proactief beleid ten voordele van bus en tram.

1. Bus en tram in de binnenstad

In de eerste plaats moeten bus en tram tot in het stadshart (blijven) komen. Tal van attracties in een stad of centrumgemeente zijn immers gelegen in het centrum. De BTTB benadrukt dat ook de streekbussen zoveel mogelijk de binnenstad moeten bedienen. Het opstarten van een stadsbus in regionale en kleinstedelijke gebieden is een goede optie maar mag geen alibi zijn om de streekbussen uit de binnenstad te weren: de verplichte overstap die daaruit volgt voor tal van klanten is immers een grote drempel. Een mogelijk concept voor kleine steden en gemeenten is de creatie van een knooppunt aan de rand van het centrum, waarna toch ALLE buslijnen de centrumhalte bedienen. Daar kunnen bussen makkelijk aansluitingen afwachten zonder dat een groot aantal bussen langere tijd gezamenlijk halteert in het centrum.

2. Doorstroming

Ook een goede doorstroming is essentieel. Klanten van De Lijn geven telkens weer het gebrek aan stiptheid als het belangrijkste knelpunt aan. De BTTB vraagt dan ook prioriteit voor de doorstroming van bus en tram boven het autoverkeer, gecombineerd met een handhavingsbeleid tegen foutparkeren op bushaltes. Voldoende rijbaanbreedte is een eerste voorwaarde. Al te veel centrumstraten werden heraangelegd zonder rekening te houden met de passage van de bus. Waar nodig dient te worden voorzien in bus- en trambanen. Essentieel is daarbij lichtenbeïnvloeding, waarbij bus en tram bij de verkeerslichten prioriteit krijgen. Al te vaak staat de bus op het eind van een busbaan minutenlang voor een rood licht.

De bus kan in tegenrichting door éénrichtingsstraten. Éénrichtingslussen voor het autoverkeer zijn vaak nodig om de leefbaarheid van de binnenstad te verbeteren, voor de bus kunnen ze echter tijdrovende omwegen tot gevolg hebben. Door éénrichtingsstraten open te stellen voor bussen in tegenrichting kan de reistijd drastisch worden ingekort.

3. Halte-uitrusting

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de halte-uitrusting. Toegankelijkheid en wachtcomfort dienen bovenaan te staan bij de criteria voor inrichting.

De toegankelijkheid van bus en tram wordt sterk beïnvloed door het halteperron: zowel de hoogte van het perron als de afstand tot tram en/of bus zijn daarbij bepalend. Een verhoogde bordsteen verbetert de toegankelijkheid van het voertuig. De BTTB vraagt daarnaast zoveel mogelijk haltes te voorzien van schuilhuisjes. Bij belangrijke haltes zijn bovendien fietsenstallingen wenselijk waar eveneens een cofinanciering van De Lijn mogelijk is.

Voor al in de bebouwde kom kunnen uitstulpende haltes – waarbij de bus op de rijbaan halteert i.p.v. in een haltehaven – een goed totaalconcept voor een halte vormen. Uitstulpende haltes hebben diverse voordelen:

- De doorstroming voor het openbaar vervoer verbetert, doordat het autoverkeer de bus niet meer inhaalt tijdens het halteren;
- Het risico op foutparkeren op de halte wordt nagevoel tot nul herleid;
- De verkeersveiligheid is beter: bij het weggrijpen is geen conflict mogelijk met autoverkeer;
- Er is meer ruimte voor een schuilhuisje;
- Van de gelegenheid kan gebruik gemaakt worden om de halte uit te rusten met een speciale bordsteen waardoor de bus tot tegen de stoeprand kan rijden. Dit verbetert de toegankelijkheid voor senioren, kinderwagens, rolstoelen,...

4. Informatie

De gemeente kan in belangrijke mate bijdragen tot een goede informatievoorziening voor openbaar vervoer. Vooral bij het opstarten van nieuwe projecten is de rol van de gemeente essentieel. We denken daarbij aan artikels in het gemeentelijk infoblad en op de website van de gemeente, links naar de sites van De Lijn en de NMBS, verspreiding van lijnfolders en NMBS-informatie e.a.

5. Flankerend beleid

Een goed beleid wordt ondersteund door een aantal begeleidende maatregelen. Eén daarvan is het derde-betalerssysteem van De Lijn. Dit biedt gemeentebesturen de mogelijkheid om financieel tussen te komen zodat het gebruik van tram of bus voor bepaalde doelgroepen of voor iedereen binnen de gemeente goedkoper of gratis wordt. De ervaring wijst uit dat dit het gebruik van het openbaar vervoer een effectief steuntje in de rug geeft. Daarnaast heeft ook het gekozen parkeerbeleid gevolgen voor het openbaar vervoer. Zijn parkeerplaatsen overvloedig en gratis beschikbaar, dan is de verleiding groot om naar de auto te grijpen.

Jan Vanseveren

adviesmedewerker bij de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers

© BTTB vzw

Het opiniestuk wordt geschreven door een lidorganisatie over een actueel thema. De inhoud is voor rekening van de auteur.